

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра геодезії, картографії та землеустрою**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОНІТОРИНГ ТА ОХОРОНА ЗЕМЕЛЬ
для студентів**

галузь знань	G «Інженерія, виробництво та будівництво»
спеціальність	G18 «Геодезія та землеустрій»
освітній рівень	магістр
освітня програма	землеустрій та кадастр
вид дисципліни	обов'язкова (ОК 03)

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2026/2027
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: **Тітова Світлана Вікторівна**, кандидат географічних наук, доцент кафедри геодезії, картографії та землеустрою

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2026

Розробники: **Тітова Світлана Вікторівна**, кандидат географічних наук, доцент кафедри геодезії, картографії та землеустрою; **Дубницька Маргарита Вячеславівна**, PhD, асистент кафедри геодезії, картографії та землеустрою

ЗАТВЕРДЖЕНО

“25” серпня 2026 року

Завідувач кафедри

(підпис)

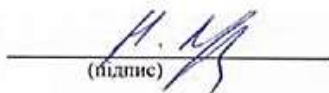
Людмила ДАЦЕНКО

Протокол № 1 від “25” серпня 2026 року

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол № 5 від “26” серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Наталія КОРОГОДА
(ім'я та прізвище)

“26” серпня 2026 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування базових знань з моніторингу та охорони земель, ознайомлення студентів з сучасним станом і проблемами моніторингу земель в Україні і за кордоном, видами моніторингу земель, його нормативною базою і функціонуванням; набуття необхідних теоретичних знань і практичних навичок з організації спостережень за деструктивними процесами, що впливають на стан земельного фонду.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни.

1. Знання таких характеристик земель, як види та типи ґрунтів, їх склад, властивості та зональне поширення, мати уявлення про природно-сільськогосподарське та ландшафтне районування.
2. Знання основних засад використання та охорони земель.
3. Знання нормативно-правової бази в галузі охорони земель та управління земельними ресурсами.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Моніторинг та охорона земель» відноситься до переліку обов'язкових. Орієнтована на засвоєння сучасних теоретичних і практичних засад моніторингу та охорони земель. Дисципліна складається з двох змістових модулів.

Перший присвячений формуванню поняття про моніторинг земель і стале (збалансоване) землекористування. Зазначаються зміст і завдання моніторингу та охорони земель, вивчається їх державне регулювання, критерії і нормативи. Окрема увага приділена порядку інвентаризації земель, а також особливостям моніторингу земель урбанізованих територій, з однієї сторони, та моніторингу ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення – з іншої сторони.

Другий – розкриває засади організації і проведення моніторингу на різних ієрархічних рівнях та у кризових ситуаціях, стратегію та перспективи розвитку моніторингу земель як в Україні, так і за кордоном.

4. Завдання (навчальні цілі):

- 1) надати теоретичні знання з раціонального використання та охорони земель в Україні;
- 2) пояснити основні принципи раціонального використання та охорони земель;
- 3) ознайомити з еколого-економічним механізмом раціонального використання земель;
- 4) ознайомити з концептуальними підходами до раціонального використання земель та ґрунтозахисного землеробства;
- 5) ознайомити із заходами профілактики та боротьби з деградаційними процесами та ерозією земель;
- 6) ознайомити із системою заходів у галузі охорони земель;
- 7) сформувати фахові навички з виявлення проблем, пов'язаних з нераціональним використанням земель.

Дисципліна забезпечує набуття студентами таких компетентностей та відповідно програмних результатів (див. таблицю співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК06. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК07. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК09. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

ФК06. Здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

ФК07. Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

ФК12. Здатність аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.

ФК13. Використання відповідної термінології та форм вираження у професійній діяльності.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знання; 2. вміння; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Основні терміни та поняття раціонального використання та охорони земель	лекція практ. робота	виконання практ. робіт, самостійної роботи, модульна контрольна робота, іспит	5
1.2	Нормативно-правові акти у сфері раціонального використання та охорони земель	лекція практ. робота		5
1.3	Концептуальні підходи до моніторингу та охорони земель	лекція		10
1.4	Система заходів у галузі охорони земель сільськогосподарського призначення та збереження особливо цінних земель	лекція		5
1.5	Нормативи та стандарти в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів	лекція практ. робота		10
2.1	Вміти виявляти проблеми для запобігання нераціональному використанню земель	лекція, практ. робота	виконання практ. робіт, модульна контрольна робота	5
2.2	Вміти застосовувати заходи профілактики та боротьби з деградаційними процесами та ерозією земель	практ. робота		20
2.3	Вміти розробляти заходи охорони земель від забруднення та засмічення	практ. робота		10
3.1	Вироблення у студентів вміння впроваджувати принципи раціонального використання та охорони земель в регіональні програми	лекція, практ. робота, дискусія	виконання практ. робіт, іспит	10
3.2	Здатність самостійно застосовувати в практичній діяльності навички з раціонального використання та охорони земель	лекція, практ. робота, дискусія		10

4.	Відповідально ставитися до аналізу еколого-економічних проблем раціонального використання земель в практичній діяльності	лекція, практ. робота, дискусія		10
----	--	---------------------------------------	--	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) / Результати навчання (назва)	1 1	1 2	1 3	1 4	1 5	2 1	2 2	2 3	3 1	3 2	4
ПРН 01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій..	+	+	+						+		+
ПРН 03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.						+	+	+			
ПРН 13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.				+	+	+				+	

7. Схема формування оцінки:

7.1 Форми оцінювання студентів: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами виконання практичних, самостійних, модульних контрольних робіт та іспиту.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні наступна:

Результати навчання – 1 (знання) – до 35%

Результати навчання – 2 (вміння) – до 35%

Результати навчання – 3 (комунікація) – до 20%

Результати навчання – 4 (автономність та відповідальність) – до 10%

- підсумкове оцінювання: у формі іспиту.

- підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено іспит, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання 60 балів і іспиту 40 балів. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

- обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище) є відпрацювання всіх практичних робіт і модульних контрольних робіт.

7.2. Організація оцінювання.

Форми оцінювання студентів Заняття проводяться у формі лекцій та практичних занять. Завершується дисципліна іспитом.

Семестрове оцінювання: кількість балів, що студент отримує протягом семестру є сумою балів, що були отримані при оцінюванні виконання практичної роботи та виконанні тематичних контрольних робіт (тести).

Організація оцінювання: Робота на практичних заняттях оцінюється по виконанню, відповідно до графіка проведення практичних занять. Тематичні контрольні роботи проводяться у тестовій формі.

Умови допуску до іспиту: рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 40 балів. Для студентів, які набрали сумарно меншу від 40 балів (рекомендований мінімум) кількість, обов'язковою умовою для отримання допуску до іспиту є написання рефератів за питаннями пропущених чи недостатньо засвоєних тем.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту проводиться в письмовому форматі. Максимальна кількість балів під час іспиту – 40, мінімальна кількість балів, що додаються до семестрових – 20 (60% максимальної кількості балів, відведених на іспит).

Оцінювання за формами контролю:

	ЗМ1		ЗМ2	
	Min. – 20 балів	Max. – 30 балів	Min. – 20 балів	Max. – 30 балів
Практична робота	«1» x 7 = 7	«2» x 7 = 14	«1» x 7 = 7	«2» x 7 = 14
Модульна контрольна робота	«8» x 1 = 8	«10» x 1 = 10	«8» x 1 = 8	«10» x 1 = 10
Самостійна робота	«2,5» x 2 = 5	«3» x 2 = 6	«2,5» x 2 = 5	«3» x 2 = 6
„2” – мінімальна/максимальна оцінка, яку може отримати студент				

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 40 балів для здачі іспиту обов'язковим є *перездача модульних робіт*.

	Змістовий модуль	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	40	20	60
Максимум	60	40	100

Загалом, формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (друга редакція), введеного в дію наказом № 170-32 від 11 квітня 2022 року.

7.3. Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

7.4. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Виконання всіх навчальних і контрольних завдань здійснюється з дотриманням Хартії академічної доброчесності та чинних положень Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Під час реалізації освітнього компонента дотримуються принципи академічної доброчесності, зокрема принцип нетерпимості (нульової толерантності) до будь-яких проявів її порушення, відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» та внутрішніх актів Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Запозичення, використання даних, ідей, текстів, зображень, цифрових матеріалів та інших результатів мають бути належно атрибутовані. Порушення академічної доброчесності розглядаються відповідно до університетських процедур.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися лише у випадках і межах, визначених завданням та чинним Положенням про використання штучного інтелекту при реалізації освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Здобувач освіти несе відповідальність за достовірність, коректність, оригінальність і академічну доброчесність поданого результату та, якщо це передбачено завданням або політикою Університету, зазначає факт, інструмент і мету використання ШІ. Використання ШІ під час індивідуальних контрольних заходів дозволяється лише за прямим дозволом викладача. Використання генеративного штучного інтелекту не допускається під час контрольних заходів (проміжний та підсумковий контроль).

Визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти. Результати навчання, здобуті в неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути подані до визнання у встановленому Університетом порядку за умови їх відповідності результатам навчання цієї дисципліни та наявності підтверджувальних матеріалів.

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	прак- тичні	сам. робота
1	Тема 1. Поняття, зміст і завдання моніторингу та охорони земель	2		7
2	Тема 2. Державне регулювання моніторингу та охорони земель.	2	2	7
3	Тема 3. Поняття сталого (збалансованого) землекористування.	2	2	7
4	Тема 4. Критерії і нормативи екологічного моніторингу земель.	2	2	7
5	Тема 5. Моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення.	2	2	7
6	Тема 6. Особливості моніторингу земель урбанізованих територій.	2	2	7
7	Тема 7. Інвентаризація земель, її завдання і порядок проведення.	2	2	7
8	Тема 8. Моніторинг земель у кризових ситуаціях.	2		7
9	Тема 9. Організація і проведення моніторингу на національному та регіональному рівні.	2	2	7
10	Тема 10. Організація і проведення моніторингу на локальному рівні.	2		7

11	Тема 11. Стратегія та перспективи розвитку моніторингу земель в Україні.	2		7
12	Тема 12. Міжнародна співпраця у галузі моніторингу та охорони земель.	2		7
13	* <i>Особливості моніторингу та охорони земель в країнах ЄС</i>			82
	ВСЬОГО	24	14	82

* – теми для самостійного вивчення

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекції – **24 год.**

Практичні роботи – **14 год.**

Самостійна робота – **82 год.**

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Дубницька М.В., Тітова С.В., Даценко Л.М. Навчальний посібник «Моніторинг та охорона земель»: електронна версія / Дубницька М.В., Тітова С.В., Даценко Л.М. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2026., 157 с. (9,5 д.а.) https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2026/05/np_monitoryng_ta_ohorona_zemel_isbn.pdf

2. Даценко Л., Тітова С., Дубницька М. Огляд використання інформаційних технологій для захисту довкілля в Україні: проблеми та виклики // Інформаційні технології у сфері захисту довкілля : колективна монографія / за загальною редакцією Маєвського В., Приймака В., Ткачука Р. // за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 16-17 травня 2024 р.). Львів : ННБК «АТБ», 2024. – Режим доступу: <https://science.lpnu.ua/uk/itep-2024>

3. Даценко Людмила, Тітова Світлана, Дубницька Маргарита МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ: КРАЦІ ПРАКТИКИ ТА ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ// Інформаційні технології у сфері захисту довкілля: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 15–16 травня 2025 р. – Навчально-науковий Інститут просторового планування та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка». – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 20 <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/attachments/2025/feb/38288/zbirniktezitep2025.pdf25>

4. Datsenko, L., Titova, S., Dubnytska, M., Kustovska, O. (2024). The issue of sustainable land use in Ukraine taking into account the consequences of the war. Acta Scientiarum Polonorum. Formatio Circumiectus, 23(2), 25-38. <https://doi.org/10.15576/ASP.FC/185974>

5. Datsenko, L., Titova, S., Dubnytska, M. (2024). Conceptual approaches to the complex of restoration of the affected territories as a result of military actions in Ukraine. Acta Scientiarum Polonorum. Formatio Circumiectus, 23(3), 3-13. <https://doi.org/10.15576/ASP.FC/190126>

6. Datsenko, L., Titova, S., Dubnytska, M. (2025). Advantages of comprehensive renovation of territorial communities in Ukraine in the context of spatial planning. Acta Scientiarum Polonorum. Formatio Circumiectus, 24(1), 15-30. <https://doi.org/10.15576/ASP.FC/200728>

7. Драган Н.А. Моніторинг та охорона ґрунтів. Навчальний посібник. – Сімферополь: Вид-во ТНУ, 2008. - С. 99

8. Дубницька М.В., Крельштейн П.Д. Нові підходи до обліку і моніторингу водних об'єктів (тривимірний простір). – Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник / Відпов. ред. М.М. Осетрін. – К., КНУБА, 2017. – Вип. 64. – с. 70-79

9. Кадастр. Навчальний посібник / С.В. Тітова, Л.М. Даценко, М.В. Дубницька, С.П. Боднар. – Київ, 2022. – 263 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1NXpbkJ9tMFyOT9r6C5QrtwNSVNZddbtF/view>

10.Лико Д. В., Лико С. М., Долженчук В. І. та ін. Охорона і раціональне використання земельних ресурсів: навчально-методичний посібник / Д. В. Лико, С. М. Лико, В. І. Долженчук, О. І. Портухай. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. – 664 с.

11.Надточій П. П. Охорона та раціональне використання природних ресурсів і рекультивация земель : навч. посібник / П. П. Надточій, Т. М. Мислива, В. В. Морозов та ін. ; за заг. ред. П. П. Надточія, Т. М. Мисливої. – Житомир: Видавництво «Державний агроекологічний університет», 2007. – 420 с.

12.Панас Р.М. Основи моніторингу та прогнозування використання земель: Навчальний посібник.– Львів: Новий Світ, 2007.– 183 с.

13.Панас Р. М. Раціональне використання та охорона земель : навч. посібник / Р. М. Панас. – Львів : Новий Світ-2000. – 2008. – 352 с.

14.Пилипенко О.І. Системи захисту ґрунтів від ерозії. / О.І. Пилипенко, В.Ю. Юхновський, М.М. Ведмідь - К.: Златояр, 2004. – 435 с.

15.Сохнич А.Я. Моніторинг земель: підручник для студ. вищ. навч. закл. /А. Сохнич, М. Богіра, В. Горлачук. За заг. ред. д.е.н. А.Я. Сохнича – Л.:“Компанія” “Монускрипт”, 2008. – 264 с.

16.Щепак В.В. Моніторинг та охорона земель: навч. посіб. / В. В. Щепак. – Полтава : ПолтНТУ, 2017. – 120 с.

17.Liudmyla Datsenko, Svitlana Titova, Marharyta Dubnytska, Oksana Kustovska The Issue of Sustainable Land Use in Ukraine Taking into Account the Consequences of the War. Acta Sci. Pol. Formatio Circumiectus. 23 (2) 2024, P. 25–38. URL: <https://doi.org/10.15576/ASP.FC/185974>

Нормативна:

1. Земельний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

2. Кодекс України «Про адміністративні правопорушення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

3. Закон України «Про землеустрій» № 858-IV від 22.05.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>

4. Закон України «Про охорону земель» № 962-IV від 19.06.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>

5. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-XII від 25.06.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

6. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» № 2697-VIII від 28.02.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

7. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» № 963-IV від 19.06.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15>

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 р. № 848 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу земель і ґрунтів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-2024-%D0%BF#Text>

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 05.06.2019 р. № 476. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2019-%D0%BF#Text>

9. Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 11.10.2011 р. № 536 «Про затвердження Порядку ведення агрохімічного паспорта поля, земельної ділянки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1517-11#Text>

10. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 24.12.2001 № 487 «Методичні рекомендації з підготовки регіональних та загальнодержавної програм моніторингу довкілля». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0487556-01#Text>

Додаткова:

- 1.Балюк С. А., Медведєв В. В., Воротинцева Л. І., Шимель В.В. Сучасні проблеми деградації ґрунтів і заходи щодо досягнення нейтрального її рівня. – Вісник аграрної науки. –Серпень, 2017. – С. 5. URL: http://agrovisnyk.com/pdf/ua_2017_08_01.pdf
- 2.Будзяк В.М. Сільськогосподарське землекористування (економікоекологічні та управлінські аспекти) / В.М. Будзяк; за наук. ред. С.І. Дорогунцова. – К.: Оріяни, 2006. – 488 с.
- 3.Даценко Л. М., Тітова С. В., Дубницька М. В. Забезпечення сталого землекористування з урахуванням наслідків військових дій // Proceedings of International Scientific and Practical Conference «LAND & PROPERTY DEVELOPMENT: INNOVATIONS AND TRANSFORMATIONS». May, 23-24, Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, Ukraine. Pp. 35-38. URL: https://drive.google.com/drive/folders/1OBrY_7CsYseK4DAGMFyINwzWSEEkO1BE?usp=sharing
- 4.Екологія землекористування : навч. посіб. / А.М. Третяк, О.С. Будзяк, В.М. Третяк та ін.; за заг. ред. Третяка А.М. – К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 178 с. – URL: <http://elib.chdtu.edu.ua/e-books/4455>
- 5.Меліорація ґрунтів (систематика, перспективи, інновації): [колективна монографія]; за ред. С.А. Балюка, І.М. Ромашенка, Ф.С. Трускавецького]. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. – 668 с.
- 6.Новаківська І.О. Деградація земель мегаполісів: оцінка та проблеми локалізації / І.О. Новаківська // Збалансоване природокористування. – 2016. – № 3. – С. 81–86.
- 7.Новаківська І.О. Економіка землекористування: навч.посібн. - К.: Аграр. наука, 2018. - 400 с.
- 8.Новаківська І.О. Управління міським землекористуванням: монографія. – К.: Аграр. наука, 2016. – 303 с.
- 9.Охорона навколишнього середовища / за ред. Я.Б. Олійника. – К.: НікаЦентр, 2006. – 264 с.
- 10.Роїк М.В. Сучасні науково обґрунтовані підходи до використання землі/ М.В. Роїк // Агроекологія. – 2003. – № 1–2. С. 8–16.
- 11.Розумний І.А. Еколого-економічне вивчення та екологічнобезпечне використання сільськогосподарських угідь: науково методичні та практичні аспекти. – К.: Урожай, 1996. – 196 с.
- 12.Сохнич А. Державний контроль за використанням і охороною земель: [навч. посіб.] / А. Сохнич, П. Колодій. – Львів: НВФ «Українські технології», 2005. – 140 с.
- 13.Третяк А.М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування: [монографія]. – Херсон: Гринь Д.С., 2012. – 440 с.
- 14.Фурдичко О.І. Агроекологія: [монографія] / О.І. Фурдичко. – К.: Аграр. наука, 2014. – 400 с.
- 15.Фурдичко О.І. Основи управління агроландшафтами України / О.І. Фурдичко, А.П. Стадник. – К.: Аграр. наука, 2012. – 384 с.
- 16.Фурдичко О.І. Сталій розвиток сільських територій на засадах раціонального природокористування та еколого-безпечного агропромислового виробництва / О.І. Фурдичко // Агроекологічний журн. – 2010. – С. 9–13. – (Спецвип.)
- 17.Хвесик М.А. Інституціональне забезпечення землекористування: теорія і практика: [монографія] / М.А. Хвесик, В.А. Голян. – К.: Книжкове видавництво НАУ, 2006. – 260 с.
- 18.Olga Petrakovska, Marharyta Dubnytska. Features of Cadastral Accounting and Monitoring of Water Facilities in Ukraine – Transfer of Innovative Technologies, 2018 Vol 1 (1). – Kyiv National University of Construction and Architecture. – P. 26-35.
- 19.Petrakovska O., Dubnytska M. 3D Cadastre as the Instrument for Water Objects Monitoring. KELM (Knowledge, Education, Law, Management): Czasopismo naukowe. Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie, 2019. Nr 2 (26)/2019. P. 160-170.
20. Datsenko, L., Titova, S., Dubnytska, M. (2024). 3D Cadastre as a Tool for Regulating Property Relations and a Spatial Information Base for Multipurpose Cadastral System. Acta Scientiarum Polonorum. Formatio Circumiectus, 23(4), 19-35. <https://doi.org/10.15576/ASP.FC/194269>